در برده و اسب مسلمان زکات واجب نیست.

از ابوهریره رضی الله عنه روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: «لَيْسَ عَلَى الْمُسْلِمِ فِي عَبْدِهِ وَلا فَرَسِهِ صَدَقَةٌ»: «در برده و اسب مسلمان زکات واجب نیست». و در روایتی آمده است: «إِلاَّ زَكَاةَ الْفِطْرِ فِي الرَّقِيقِ»: «جز زکات فطر برده (که به عهده ی آقای او می باشد)».
[صحیح است] [متفق علیه]

مبنای زکات، ایجاد برابری و مساوات و عدالت می باشد؛ به همین دلیل الله متعال زکات را در آن بخش از اموال ثروتمندان واجب نموده که قابل رشد هستند یا صلاحیت رشد و نمو دارند مانند چیزهایی که از زمین می روید و کالاهای تجاری. اما اموالی که چنین قابلیتی ندارند و تنها استفاده ی مصرفی دارند، زکاتی به آنها تعلق نمی گیرد. مانند مرکب و سواری که می تواند اسب یا شتر یا هر وسیله ی نقلیه ی دیگری باشد. همچنین برده ی خدمتکار و فرش و لوازمی که برای استفاده ی شخصی تهیه شده، هیچیک زکات ندارند. اما پرداخت زکات فطرِ برده از این مساله استثنا می باشد و پرداخت آن واجب است هرچند برده ی مذکور برای تجارت نباشد؛ چون زکات فطر متعلق به بدن است نه مال.

https://sunnah.global/hadeeth/fa/show/4519

لجنة الدعوة الإلكترونية
EDC E-Da'wah Committee
النجاة الخيرية
ALNAJAT CHARITY